

พิมพ์เขียวการเปลี่ยนผ่านมหานคร

สรุปเชิงยุทธศาสตร์: การประเมินแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะที่ 3 และการออกแบบอนาคตสู่ระยะที่ 4 (พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕)

โดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การประเมินและสังเคราะห์ข้อมูลสู่แผนระยะที่ 4

เป้าหมายที่ 1:

ประเมินผลแผนระยะที่ 3
(9 ด้าน 9 ดี) อย่างโปร่งใส

เป้าหมายที่ 3:

แปลงแผนสู่การปฏิบัติ
(Action Plan ๒๕๗๑)

เป้าหมายที่ 2:

จัดทำแผนระยะที่ 4
ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
ชาติและ Megatrends

เป้าหมายที่ 4:

สร้าง 'คู่มือวิเคราะห์โครงการ'
เพื่อการวัดผลที่ยั่งยืน

การประเมินและสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ระยะที่ 4

(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

The Evaluation Engine

CIPPIEST:
การเจาะลึกกระบวนการตั้งแต่
นำเข้าจนถึงผลกระทบ

Balanced Scorecard (BSC):
มุมมองการประเมินผลระดับองค์กรที่สมดุล

LogcFrame (Hmg):
โครงสร้างตรรกะและ
เหตุผลของโครงการ

**Result-Based Evaluation
(การประเมินมุ่งผลสัมฤทธิ์)**
พลวัต (Outputs) +
ผลลัพธ์ (Outcomes) =
ผลสัมฤทธิ์

Logical Framework (LogFrame):
โครงสร้างตรรกะและเหตุผลของโครงการ

การบูรณาการเครื่องมือทั้ง 4 รูปแบบ ช่วยให้ กทม. มองเห็นความสำเร็จทั้งในมิติของ
“ผลลัพธ์เชิงประจักษ์” และ “ประสิทธิภาพของกระบวนการ”

Traditional BSC (ภาคเอกชน)

มุ่งกำไรสูงสุด
(Financial)

ความพึงพอใจลูกค้า
(Customer)

กระบวนการผลิต
(Internal Process)

การเติบโตของพนักงาน
(Learning & Growth)

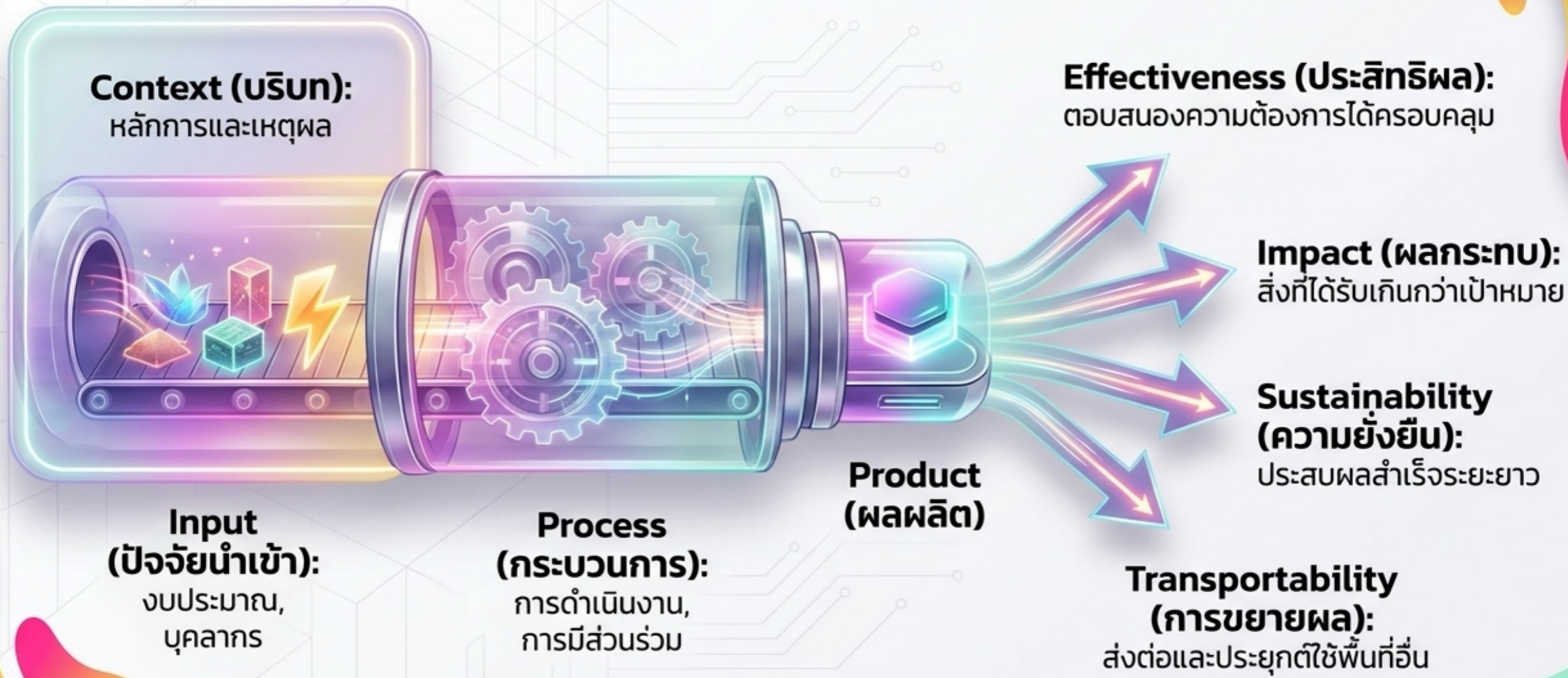
BMA Balanced Scorecard (ภาครัฐ/กทม.)

มิติด้านประสิทธิผล
(ผลสำเร็จตามแผน/ประโยชน์สุขของประชาชน)

มิติด้านคุณภาพการให้บริการ
(โปร่งใส/ประชาชนมีส่วนร่วม)

มิติด้านประสิทธิภาพ
(ลดต้นทุน/ลดเวลา/ประหยัดพลังงาน)

มิติด้านการพัฒนาองค์กร
(รับมือการเปลี่ยนแปลง/จัดการสารสนเทศ)

Vertical Logic
(แกนนั่ง: If -> Then)

Floor 4:
ผลลัพธ์
(Outcomes)

Floor 3:
ผลผลิต
(Outputs)

Floor 2:
กระบวนการ
(Processes)

Floor 1:
ปัจจัยนำเข้า
(Inputs)

สาระสำคัญ
(NS)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ
(KPI)

แหล่งข้อมูล
(MOV)

สาระสำคัญ
(NS)

เงื่อนไขสำคัญ
(IA)

Horizontal Logic
(แนวนอน - เสาต้นที่เชื่อมต่อกัน)

ทุกเป้าหมายของกทท.
จะถูกตรวจสอบด้วยตรรกะเชิงเหตุและผล
ทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน
ทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน
เพื่อป้องกันช่องโหว่ในการดำเนินงาน

เดินทางดี

ปลอดภัยดี

โปร่งใสดี

สิ่งแวดล้อมดี

สุขภาพดี

เรียนดี

เศรษฐกิจดี

สังคมดี

บริหารจัดการดี

Price per Performance: การเปรียบเทียบอัตราการบรรลุเป้าหมายนโยบาย ระหว่างสิ่งที่ใช้เงินและไม่ใช้เงิน สะท้อนประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (๒๕๖๖-๒๕๖๘)

Global Meets Local

**การแก้ปัญหาท้องถิ่น (Local Action)
คือการตอบโจทยวาระโลก (Global Agenda)**

The Convergence Framework

บริบทและเทรนด์อนาคต (Megatrends):
การเปลี่ยนแปลงประชากรศาสตร์,
PESTEL Analysis,
โครงสร้างสังคม

ผลประเมินอดีต
(Past Evaluation):
ข้อค้นพบจากแผนระยะที่ 3,
ปัญหาอุปสรรค,
ปัจจัยความสำเร็จ

ทิศทางสากล
(Global Directions):
SDGs, OECD,
แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

ร่างแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะที่ 4 (พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕)

แผนพัฒนาระยะที่ 4 ไม่ได้เกิดจากการคาดเดา
แต่เกิดจากการหลอมรวมประสบการณ์ในอดีต
มาตรฐานระดับโลก และวิสัยทัศน์แห่งอนาคต

Phase 1: ประเมินอดีต & วิเคราะห์บริบท

ประเมินทบทวนระยะที่ 3 (BMA Policy Tracking)
วิเคราะห์ PESTEL และ Megatrends

Phase 2: ร่างอนาคตเมือง

กำหนดวิสัยทัศน์ โครงสร้างระยะที่ 4
ออกแบบคู่มือการวิเคราะห์โครงการ

Phase 3: รับฟังความคิดเห็น & ประกาศใช้

จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Public Hearing บมจ สทอ)
จัดทำ Mock Up แผนปฏิบัติการ P.ศ. ๒๕๓๑

Timeline: 210 วัน (๖ กุมภาพันธ์ - ๓ กันยายน ๒๕๖๙)

The Urban Canvas & Blueprint

Deliverable 1:
รายงานการประเมินผลแผนระยะที่ 3
(เจาะลึกความคุ้มค่า
Price per Performance)

Deliverable 2:
(ร่าง) แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะที่ 4
(ครอบคลุมภาพรวมและเชิงพื้นที่)

Deliverable 3:
แผนปฏิบัติราชการ กทม.
และ แผนงานบูรณาการ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

Deliverable 4:
คู่มือการวิเคราะห์โครงการ
(เพื่อใช้ตรวจสอบความสอดคล้อง
ระดับยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืน)

สู่กรุงเทพมหานคร... เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ 4
ไม่ใช่เพียงแค่เอกสารรายงาน
แต่คือ 'เข็มทิศ' ที่บูรณาการความโปร่งใส
การมีส่วนร่วม และการใช้นวัตกรรม
เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพฯ
ในทุกมิติอย่างยั่งยืน

ร่วมขับเคลื่อนโดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

พลิกโฉมมหานคร: จากแผนยุทธศาสตร์ สู่ผลลัพธ์ที่มีชีวิต

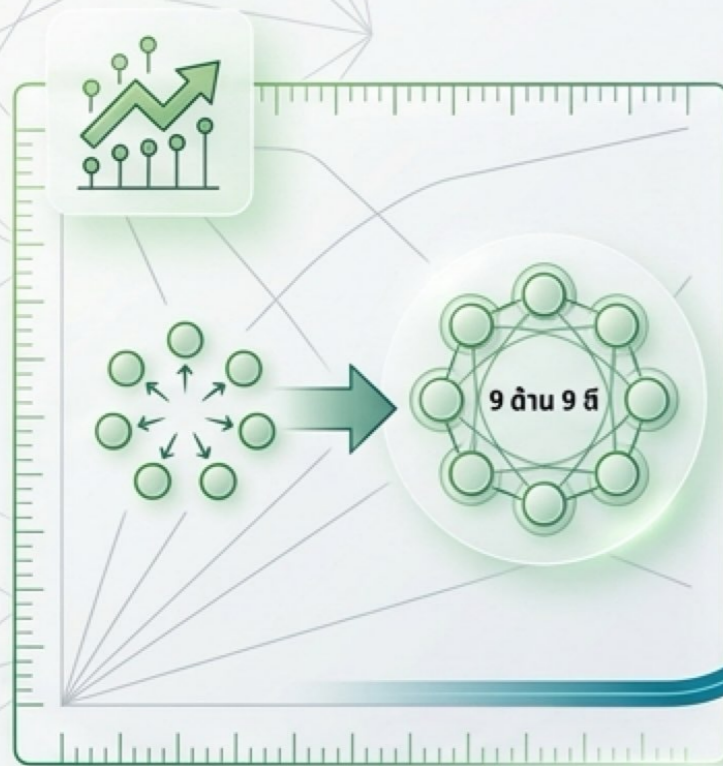
สรุปรายงานความก้าวหน้าและการประเมิน
ผลแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ 20 ปี

สรุปรายงานความก้าวหน้าและการประเมินผลแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ 20 ปี (ผลการดำเนินงานระยะที่ 3 และก้าวต่อไปในระยะที่ 4)

คณะกรรมการยุทธศาสตร์การพัฒนากทม. (Super Board)

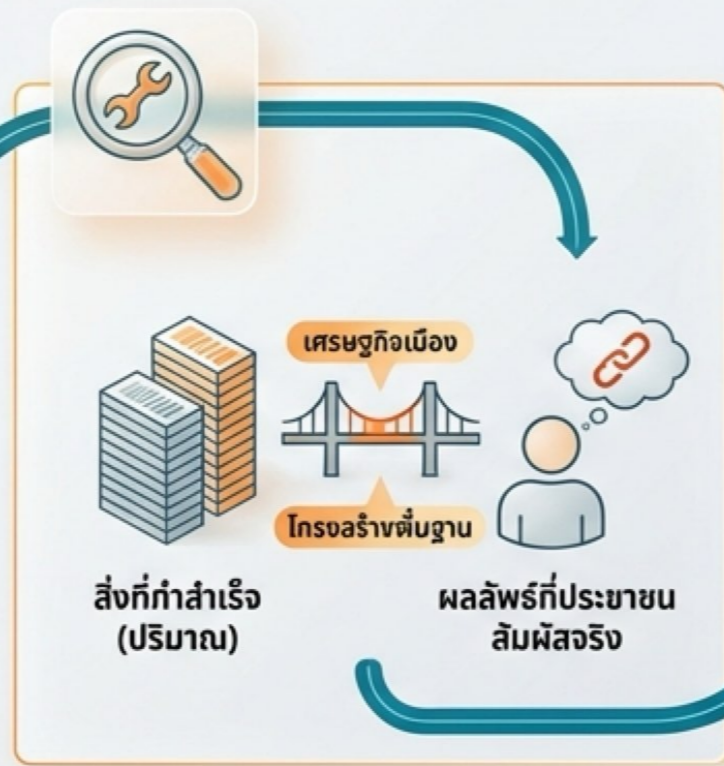

ชีวิตของเมืองและทิศทางในอนาคต

ช่วงที่ 1: การเปลี่ยนผ่านและผลลัพธ์

สรุปผลการประเมินระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570)
การเปลี่ยนผ่านจาก 7 ยุทธศาสตร์ สู่กรอบทิศทาง
9 ด้าน 9 ดี และการประเมินความสำเร็จของงบประมาณ

ช่วงที่ 2: ช่องว่างที่ต้องเติมเต็ม

วิเคราะห์สิ่งที่ทำสำเร็จเชิงปริมาณเทียบกับ
ผลลัพธ์ที่ประชาชนสัมผัสได้จริง
(เน้นวิกฤตเศรษฐกิจเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน)

ช่วงที่ 3: พิมพ์เขียวอนาคต

ก้าวสู่ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2571-2575)
ด้วย 8 ยุทธศาสตร์ใหม่ (8 Strategic Pillars)
เพื่อยกระดับสู่เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน

การปรับกระบวนการทัศน์: จากยุทธศาสตร์แบบดั้งเดิม สู่นโยบายที่ตอบสนองประชาชน

โครงสร้างเดิม (พ.ศ. 2561-2565)
7 ยุทธศาสตร์หลัก

โครงสร้างใหม่ (พ.ศ. 2566-2570)
นโยบาย 9 ด้าน 9 ดี

ประเด็นขับเคลื่อน (Guiding Policy)
28 ประเด็นพัฒนา และ 226+ Action Plans

กลไกชี้วัดความสำเร็จ: การเปลี่ยนผ่านจาก KPIs สู่ OKRs

จากผลผลิตสู่ผลกระทบ (Logical Framework)

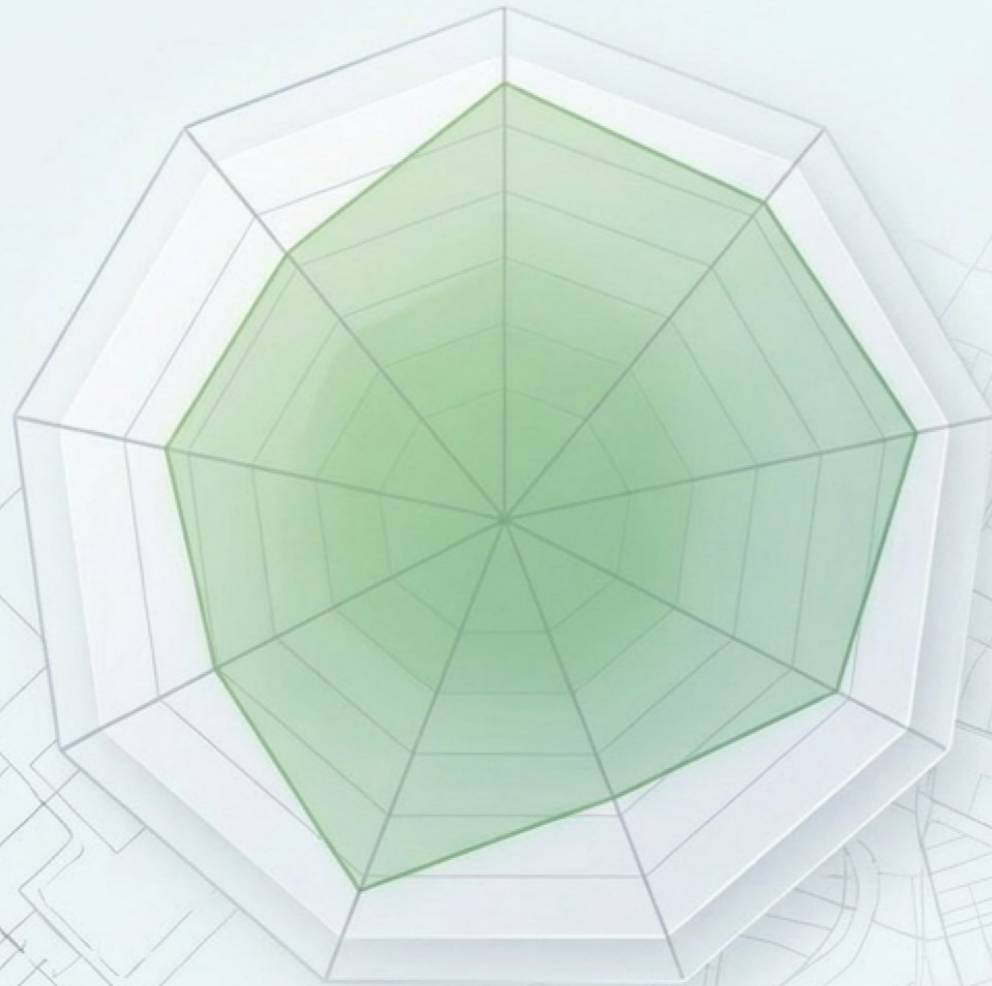

การจัดการเป้าหมาย (Objective Key Results - OKRs)

- ✓ มุ่งเน้นผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์หลัก
- ✓ แยกตัวชี้วัดการลงทุน ออกจากตัวชี้วัดการใช้งานข้อมูล
- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพติดตามผลผ่านระบบ BMA Policy Tracking แบบเรียลไทม์

ภาพรวมความสำเร็จ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ 3

จากดัชนีชี้วัดที่ใช้งบประมาณทั้งหมด 431 ตัวชี้วัด

76.8%

บรรลุเป้าหมาย (331 ตัวชี้วัด)

21.3%

ไม่บรรลุเป้าหมาย (92 ตัวชี้วัด)

Key Insight: อัตราการบรรลุเป้าหมายที่สูงสะท้อนถึงการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น และการขับเคลื่อนนโยบายผ่านระบบติดตามผลแบบใหม่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

หมายเหตุ: ไม่สามารถประเมินได้ 8 ตัวชี้วัด

ประเมินผลเชิงลึก ส่วนที่ 1: โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพเมือง (Hard Infrastructure)

เดินทางดี (Smart Travel)

ตัวชี้วัด:
บรรลุเป้าหมาย 66.67%

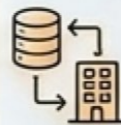
- ผลสัมฤทธิ์เด่น:
ปรับปรุงทางเท้า
มาตรฐานใหม่สำเร็จ
แล้ว 90.81 กิโลเมตร
เพิ่มความคล่องตัว

ปลอดภัยดี (Safe Living)

การพัฒนา:
จัดทำฐานข้อมูล
ความเสี่ยงเมือง
(Risk Database)

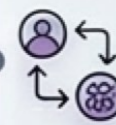
การเชื่อมโยง:
บูรณาการระบบ BTAX
แก้ปัญหอากาศ
ให้เป็นปัจจุบัน

สิ่งแวดล้อมดี (Eco Resilience)

การพัฒนา:
ปรับเป้าหมายเชิงปริมาณ
สะท้อนบริบทเมือง
(แก้ปัญหา PM 2.5,
เพิ่มพื้นที่สีเขียว)

แนวทางใหม่:
ตั้งตัวชี้วัดที่ต้อง
ประสานงานหน่วยงาน
ภายนอกระดับมหภาค

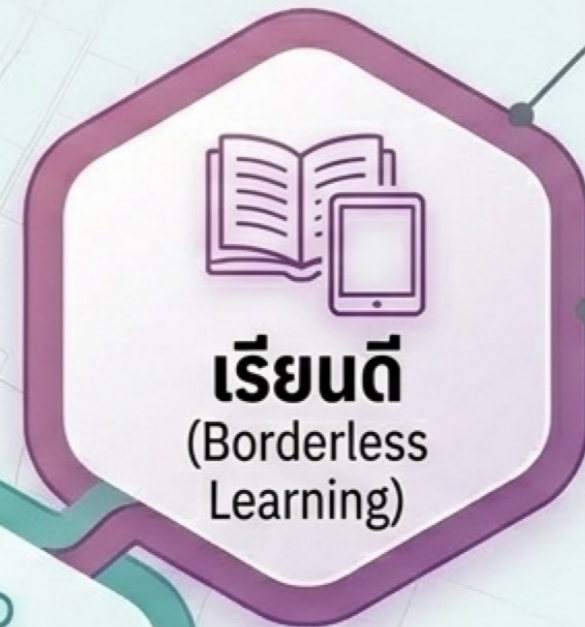
ประเมินผลเชิงลึก ส่วนที่ 2: โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม

(Soft Infrastructure & Quality of Life)

- **ผลสัมฤทธิ์:** มีความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญ
- **การปฏิบัติจริง:** เปลี่ยนนโยบายสู่การจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุกถึงระดับเส้นเลือดฝอยของเมือง

การพัฒนา: เปิดพื้นที่สาธารณะรองรับกิจกรรม (เช่น BKK Foodbank)

- **ผลสัมฤทธิ์:** บรรลุตัวชี้วัดเกือบ 100% (สวัสดิการครู, หลักสูตรดิจิทัล)
- **ข้อสังเกต:** ตัวชี้วัดส่วนใหญ่เป็นลักษณะกิจกรรม (Process-oriented)

การมีส่วนร่วม: เครือข่ายภาคประชาชน เครือข่ายภาคประชาชน เข้มแข็งขึ้นอย่างมากเทียบกับปี 2566

ประเมินผลเชิงลึก ส่วนที่ 3: ระบบปฏิบัติการของเมือง

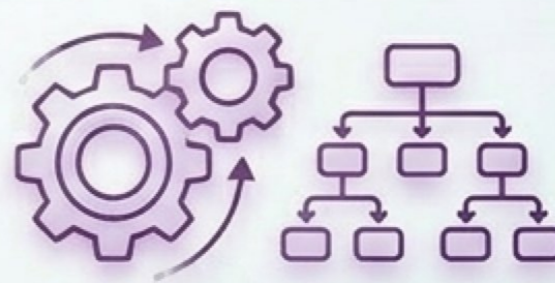
(The Engine of the City)

โปร่งใส

(Transparency & Open Data)

- **นวัตกรรมเด่น:**
แพลตฟอร์ม Traffy Fondue และ Open Bangkok
- **ผลกระทบ:**
เปลี่ยนกระบวนการจัดการงบประมาณ ประชาชนรายงานปัญหาและเกิดการแก้ไขจริง

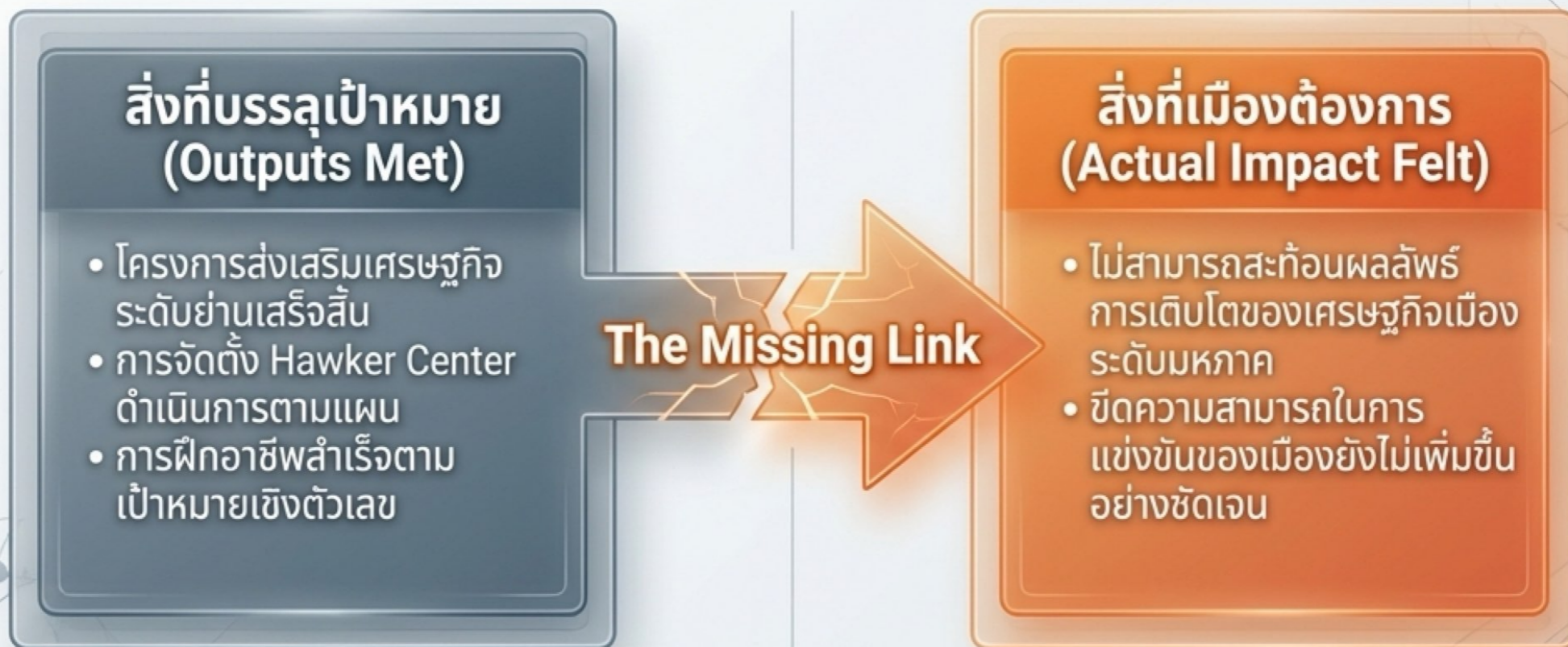
บริหารจัดการดี

(Efficient Management)

- **การพัฒนา:**
ระบบงาน เงิน คน และระเบียบที่มีประสิทธิภาพ
- **ความท้าทาย:**
ต้องออกแบบตัวชี้วัด OKRs ที่เชื่อมโยงผล (Output) สู่ผลกระทบระยะยาว (Impact)

วิเคราะห์รอยต่อ (Synthesis): ช่องว่างระหว่างผลผลิตและผลลัพธ์ที่แท้จริง

กรณีศึกษา: มิติศูนย์กลางเศรษฐกิจดี (The Economy Paradox)

บทสรุปเชิงกลยุทธ์: ระยะต่อไปต้องเปลี่ยนจาก 'ทำโครงการให้เสร็จ' สู่การสร้าง 'เครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ' ที่เปลี่ยนโครงสร้างรายได้

ปัจจัยความสำเร็จ อุปสรรค และความคุ้มค่า

ปัจจัยขับเคลื่อนความสำเร็จ

- ทิศทางนโยบายจากผู้บริหารชัดเจน (Political Will)
- การใช้เทคโนโลยีติดตามผลแบบเรียลไทม์ (Traffy Fondue)

คอขวดที่ต้องแก้ไข

- การประสานงานข้ามหน่วยงาน และองค์กรภายนอก
- ตัวชี้วัดหนักไปที่กระบวนการ (Process) มากกว่าผลกระทบ (Impact)

1,814,700 บาท
ต่อความสำเร็จ 1 KPI

3,661.08 บาท
ต่อ 1 ชับงานสื่อประชาสัมพันธ์

บริบทโลกและแรงกดดัน: ทำไมกรุงเทพฯ ต้องก้าวสู่ระยะที่ 4

S: Social

สังคมสูงวัย (Aging Society)
เต็มรูปแบบ

E: Environmental

วิกฤต Climate Change
ต้องการ Resilience

E: Economic

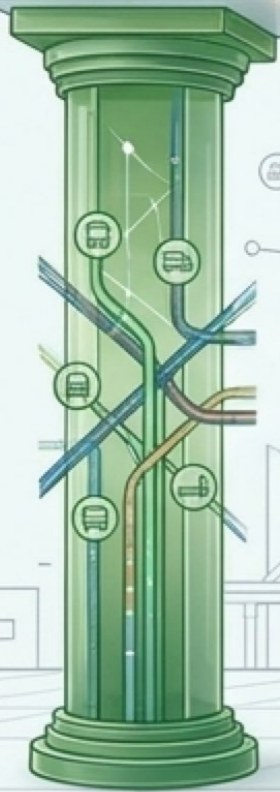
ความผันผวนและแข่งขัน
ดึงดูดการลงทุนโลก

T: Technology

โครงสร้างดิจิทัลและ AI
เงื่อนไข Smart City

ความท้าทายหลัก: การยกระดับผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานเดิม
ให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ของโลกอย่างยั่งยืน

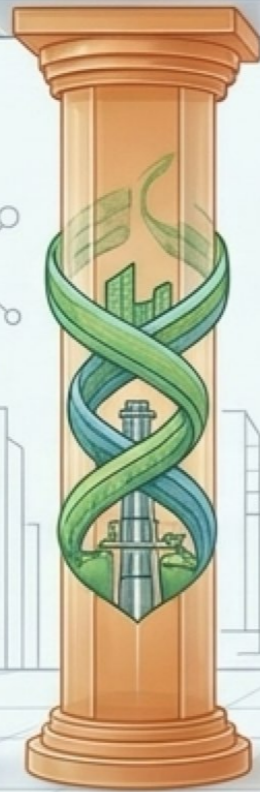
เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน (Livable City for All)

1. Smart Mobility
(ระบบการเดินทางอัจฉริยะ)

2. Safe Living
(การอยู่อาศัยที่ปลอดภัย)

3. Bangkok Eco Resilience
(ความยืดหยุ่นทางนิเวศวิทยา)

4. Sustainable Healthy Living
(ระบบสุขภาพที่ยั่งยืน)

5. The Borderless Learning Hub
(ศูนย์กลางการเรียนรู้ไร้พรมแดน)

6. ASEAN's Creative Business Gateway
(ประตูสู่ธุรกิจสร้างสรรค์)

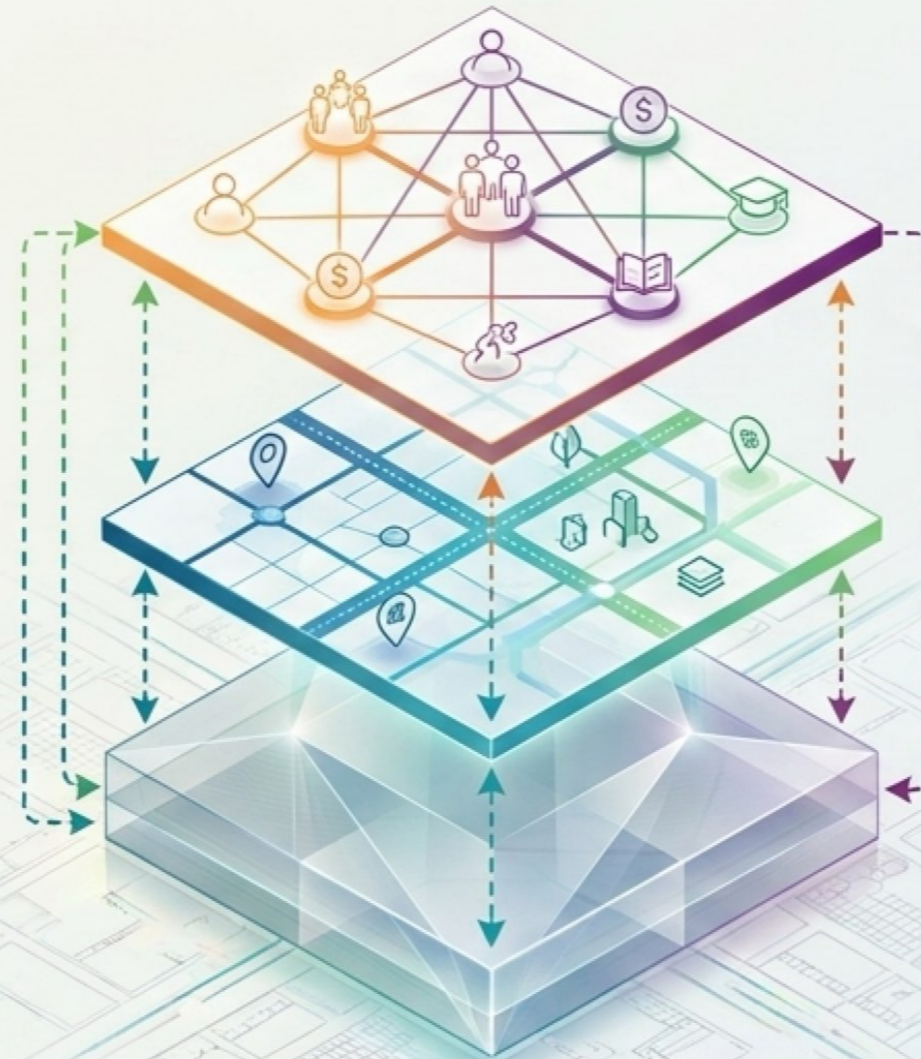

7. Bangkok SOSHER
(ระบบสนับสนุนสังคมและกลุ่มเปราะบาง)

8. Quartz Bangkok
(การบริหารโปร่งใส
จุดควอตซ์)

สถาปัตยกรรมบูรณาการระยะที่ 4 (The Integration Architecture)

Socio-Economic Layer (มิติสังคมและเศรษฐกิจ)

Creative Gateway ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมี Borderless Learning และ Healthy Living เป็นรากฐาน

Physical Layer (มิติพื้นที่และกายภาพ)

Smart Mobility, Safe Living, Eco Resilience
บูรณาการร่วมกันเพื่อเมืองคาร์บอนต่ำ

The Foundation (ฐานราก)

Quartz Bangkok
ระบบงานและบุคลากรโปร่งใสเพื่อรองรับทุกสาขา

เป้าหมายเชิงโครงสร้าง: ทำลายไซโลการทำงานข้ามหน่วยงาน เปลี่ยนงบประมาณกิจกรรมเป็นงบประมาณผลลัพธ์มหภาค

แผนปฏิบัติการก้าวต่อไป (Next Steps for the Super Board)

ระยะสั้น
(เตรียมการเปลี่ยนผ่าน)

ระยะสั้น
(เตรียมการเปลี่ยนผ่าน)

- นำผลประเมินและปัจจัยคอบวดปรับปรุงกรอบงบประมาณ
- บูรณาการแผนให้สอดคล้องนโยบาย 9 ด้าน 9 ดี

ระยะกลาง
(การจัดทำแผน)

ระยะกลาง
(การจัดทำแผน)

- สัมมนารับฟังความคิดเห็นทุกภาคส่วนเพื่อตกผลึกเนื้อหา
- พัฒนาคู่มือวิเคราะห์โครงการ (Project Analysis Manual)

ระยะยาว
(พร้อมใช้ พ.ศ. 2571)

ระยะยาว
(พร้อมใช้ พ.ศ. 2571)

- ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการประจำปีบนฐาน 8 เสาหลักอย่างเต็มรูปแบบ

กรุงเทพฯ มหานครแห่งอนาคต

เปลี่ยนผ่านจากเมืองที่บริหารด้วยตัวชี้วัด สู่มหานครที่ขับเคลื่อนด้วยผลลัพธ์แห่งชีวิต

เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน (Livable City for All)

พร้อมรับมือกับความผันผวน
(Resilient)

โปร่งใสในการบริหาร
(Transparent)

มอบโอกาสที่เท่าเทียม
(Inclusive)